

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 225/2014
25.03.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Соње Павловић и Зорана Таталовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичној ствари окривљеног Д.Ј., због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Ј., адвоката Ђ.П. из Н.С., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду Посл.бр. К-1494/2012 од 09.04.2013. године и Апелационог суда у Новом Саду Посл.бр. Кж1 2705/13 од 10.10.2013. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2014. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Ј., адвоката Ђ.П., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду Посл.бр. К-1494/2012 од 09.04.2013. године и Апелационог суда у Новом Саду Посл.бр. Кж1 2705/13 од 10.10.2013. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду Посл.бр. К-1494/2012 од 09.04.2013. године, окривљени Д.Ј. оглашен је кривим за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика (КЗ) и осуђен на казну затвора у трајању од 3-три године, уз обавезу окривљеног плаћања суду трошкова кривичног поступка у износу од 700,00 динара и паушала у износу од 5.000,00 динара, док су оштећене Б.Ј., М.Ј. и мал. Ј.Ј., са имовинскоправним захтевом упућене на парницу.

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Посл.бр. Кж1 2705/13 од 10.10.2013. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног Д.Ј., адвоката Ђ.П., преиначио је пресуду Основног суда у Новом Саду Посл.бр. К-1494/2012 од 09.04.2013. године, тако што је окривљеног за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези са ставом 2. и 1. КЗ осудио на казну затвора у трајању од 2-две године, док је у преосталом делу жалбу браниоца окривљеног одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

Бранилац окр. Д.Ј., адвокат Ђ.П., поднео је захтев за заштиту законитости против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Посл.бр. Кж1 2705/13 од 10.10.2013. године, због повреде одредбе члана 74. став 1. тачка 2. ЗКП и повреде закона из члана 439. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом Врховном касационом суду да укине означену другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду ради отклањања повреда ЗКП, а из таквог основа побијања правноснажних пресуда и предлога у погледу одлуке Врховног касационог суда о захтеву, произилази да се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног односи и на првостепену пресуду Основног суда у Новом Саду Посл.бр. К-1494/2012 од 09.04.2013. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ 72/11, 101/11, 121/12, 32/13 и 45/13) (у даљем тексту: ЗКП), па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окр. Д.Ј., адвоката Ђ.П., је неоснован.

Неосновано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је током поступка који је претходио доношењу побијане правноснажне пресуде окривљеном ускраћено право на обавезну одбрану и тиме повређена одредба члана 74. тачка 2. ЗКП, којом је прописано да окривљени има право на браниоца од првог саслушања до правноснажног окончања поступка који се води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од 8 година или тежа казна, што је овде случај.

Према стању у списима предмета, окривљени није имао браниоца приликом првог саслушања пред истражним судијом Основног суда у Новом Саду, дана 12.03.2012. године, којом приликом се, након што је поучен од стране суда о праву на браниоца, изричито изјаснио да неће ангажовати браниоца док је у даљем току поступка, до правноснажног окончања истог, окривљени имао браниоца кога је сам изабрао.

Одредбом члана 604. став 1. ЗКП, који се у поступку за кривично дело у питању, примењује од 01.10.2013.године, прописано је да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене тог законика оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку („Сл. лист СРЈ“ бр. 70/01 и 68/02 и „Сл.гласник РС“ бр. 58/04, 85/05, 115/05, 49/07, 122/08, 72/09 и 76/10) (у даљем тексту: раније важећи ЗКП).

Одредбом члана 71. став 1. раније важећег ЗКП, односно важећег у време поменутог саслушања окривљеног у истрази, која се односи на случај обавезне одбране везано за висину запређене казне за кривично дело које је предмет поступка, прописано је да окривљени мора имати браниоца већ приликом првог саслушања, ако

се поступак води због кривичног дела за које се може изрећи казна затвора преко 10-десет година или тежа казна.

Како је, у конкретном случају, окривљеном стављено на терет кривично дело из члана 194. став 3. КЗ („Сл.гласник РС“ бр. 85/05, 72/09, 111/09), за које се може изрећи казна затвора од 2 до 10 година, то се на процесну радњу саслушања окривљеног у истрази од 12.03.2012. године, не примењује одредба члана 71. став 1. тада важећег ЗКП о обавезној одбрани, а на ту процесну радњу, у оцени законитости исте, не примењује се ни одредба члана 74. тачка 2. сада важећег ЗКП, јер је предузета пре почетка примене тог законика (члан 604. став 1.). Стога су лишени сваког основа наводи захтева за заштиту законитости о повреди права окривљеног на обавезну одбрану.

Неоснован је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног и у делу у којем је поднет због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, са образложењем да не стоје обележја кривичног дела из члана 194. став 3. КЗ, у једној јединој радњи окривљеног у односу на мал.ошт. Ј.Ј., која се састоји у изговарању псовки, које су својствене његовом односу са децом и уобичајен начин комуникације у средини из које долази окривљени и због које радње нису наступиле последице код мал.ошт. Ј.Ј.

У чињеничном опису дела у оптужби и изреци првостепене пресуде, који се мора посматрати у целини, а не издвајањем из описа догађаја само одређене инкриминисане радње окривљеног, како то чини бранилац у захтеву, садржане су и конкретизоване претње нападом на живот и тело оштећених Б.Ј., М.Ј. и мал. Ј.Ј. и поред упућивања погрдних речи оштећенима Б.Ј. и мал. Ј.Ј., и низ других, ближе описаних поступака окривљеног психичког малтретирања све три оштећене (скидање врата са просторија у којима оне бораве, кварење ствари, закључавање хране, спречавање посета оштећенима, гледања телевизије и др.), које имају обележје безобзирног понашања, те су опредељене последице тих умишљајних радњи окривљеног-угрожавања спокојства, телесног интегритета и душевног стања оштећених, па је, насупрот наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, правилан закључак првостепеног и другостепеног суда да у описаним инкриминисаним радњама окривљеног стоје сва законска обележја кривичног дела у питању.

Налазећи, из изнетих разлога, да побијаним правноснажним пресудама нису учињене повреде закона на које се указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окр. Д.Ј., Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић, с.р.

